Getuigenissen

Carine, 57 jaar

Carine is 57 jaar en heeft nu bijna 30 jaar MS. Ze woont in een bos en besefte plots dat ze de vogels niet meer hoorde fluiten, toen had ze ongeveer 6 jaar MS. Ze vertelt: 'Ik ben heel gevoelig voor auditieve prikkels en sinds mijn diagnose neemt dat enkel toe. Ik kreeg een eerste vermoeden van gehoorverlies op mijn werk in het shoppingcenter; ik moest steeds vaker om herhaling vragen. Ook mijn partner merkte dit op, wanneer wij bijvoorbeeld iets gingen drinken, leek het alsof ik de mensen met opzet negeerde, maar ik hoorde het gewoon niet.' Toen besloot Carine om op consult te gaan bij de NKO-arts waar haar vermoeden bevestigd werd. Momenteel heeft ze oplaadbare hoortoestellen wat ze zalig vindt omdat haar fijne motoriek veel achteruitgegaan is door MS. Door die achteruitgang is het moeilijker om bijvoorbeeld de batterijen van de hoortoestellen te vervangen. Ze heeft tevens een speciaal programma waarin de hoge tonen extra versterkt worden zodat ze de vogels terug kan horen fluiten. Het mooie volgelgezang is iets wat voor Carine heel belangrijk is. Ze is natuurgids en houdt van het buitenleven. Haar voornaamste moeilijkheid is het lokaliseren van geluiden. Zo kan ze bijvoorbeeld moeilijk horen uit welke hoek van de kamer iemand haar aanspreekt of bepalen uit welke richting een auto komt op straat. Voor dat laatste heeft ze dan gelukkig nog haar hondje. Hij hoort het wanneer er achter haar iets gebeurt waardoor ze zich dan omdraait en op die manier weet waar het geluid vandaan komt. Carine is een heel sterke vrouw die ondanks haar diagnose alleen maar vooruit wil in het leven. Ze geeft vaak voordrachten over haar boek: 'Bouillonblokjes van 't leven: ziek-zijn is geen lotsbestemming, het is een weg, een pad dat bewandeld wordt' (Schelkens, 2017), waarin ze vertelt over haar ervaring met MS en zo lotgenoten en hun naasten tracht te inspireren.

Marc, 60 jaar.

Marc werd ongeveer een half jaar geleden gediagnosticeerd met MS. Hij ondervond problemen met wandelen, het gevoel in zijn rechterhand ging weg en op een bepaald moment kreeg hij gehoorproblemen. Hij vertelt: 'Het is een beetje zoals het gevoel dat je hebt wanneer je in het zwembad je neus moet dichtknijpen om het gevoel in je oren weg te krijgen, maar het gevoel ging niet weg. Mijn gehoor ging steeds meer achteruit tot ik plots doof werd, toch hoorde ik steeds geruis, dag en nacht. Daarnaast werd ik blind aan een oog, waardoor er aanvankelijk niet aan MS werd gedacht. Hierdoor werd er niet aan MS gedacht. Omdat ik uiteindelijk geen glas of plateau meer kon vasthouden, voerden ze verder onderzoek uit waardoor de uiteindelijke diagnose van MS gesteld werd.' Het gehoor van Marc, dat aan de rechterzijde volledig beschadigd was, kon na een behandeling in een ander ziekenhuis gedeeltelijk gerecupereerd worden. Marc is een heel sterke man die nog steeds actief is, onder andere als voorzitter van een vereniging. Over zijn gehoorverlies vertelt hij het volgende: 'Wanneer 2 mensen door elkaar praten kan ik het moeilijk verstaan. Tijdens een conversatie begrijp ik wel de essentie, maar hiervoor moet ik me heel erg concentreren wat veel energie vergt en ervoor zorgt dat ik vaak vermoeid ben. Sommige geluiden kan ik ook niet meer detecteren. Ik heb de diagnose aanvaard, maar soms is het toch moeilijk; als ik een mindere dag heb en de mensen dan voor mij de deur openhouden, is dat toch confronterend.'

Bibliografie

Barbosa Leite, H. F., Barbosa Leite, J. d., de Araujo Melo, M. H., Ferreira Vasconcelos, C. C., & de Papais Alvarenga, R. M. (2014, januari). Deafness in Patients with Multiple Sclerosis. Audiology & Neurology(19), 261-266.

Bartholomé, E. (sd). Multiple sclerose: begrijpen. Opgehaald van MediPedia, Ziekte-Encyclopedie: https://nl.medipedia.be/multiple-

Forton, G. (2018). Gastcollege: binnenoorpathologie. Katholieke Hogeschool Vives Brugge.

InfoNu. (2019). Slechthorendheid, wat kan je eraan doen? . Opgehaald van Mens en Gezondheid: https://mens-en-gezondheid.infonu.nl/aandoeningen/82465-slechthorendheid-wat-kan-je-eraan-doen.html

Jerger, J. F., Oliver, T. A., Chmiel, R. A., & Riviera, V. M. (2009). Patterns of Auditory Abnormality in Multiple Sclerosis: Exemples de cas auditifs anormaux dans les scléroses en plaques. International Journal of Audiology(25;4-5), 193-209.

OogvoorOren. (2017). Indicatoren van gehoorverlies. Opgehaald van oogvoororen.nl: https://www.oogvoororen.nl/indicatoren-van-gehoorverlies.html

Stichting Hoormij. (sd). Huisarts. Opgehaald van Hoorwijzer: https://www.hoorwijzer.nl/specialisten-2/huisarts/#wat-doet-de-huisarts-

Zarowski, A. (2019). Anatomie van het gehoor. Katholieke Hogeschool Vives.

Ziekenfonds, C. (2017). Gehoorverlies. Opgehaald van cm.be: https://www.cm.be/ziekte-en-behandeling/klachten-en-ziekten/gehoorverlies

Contactadres algemeen secretariaat

Boemerangstraat 4 - 3900 Overpelt

011 80 89 80

secretariaat@ms-vlaanderen.be

www.ms-vlaanderen.be

Elke werkdag van 8.30 tot 16 uur.

Robbe - 2019

MS-Liga Vlaanderen vzw

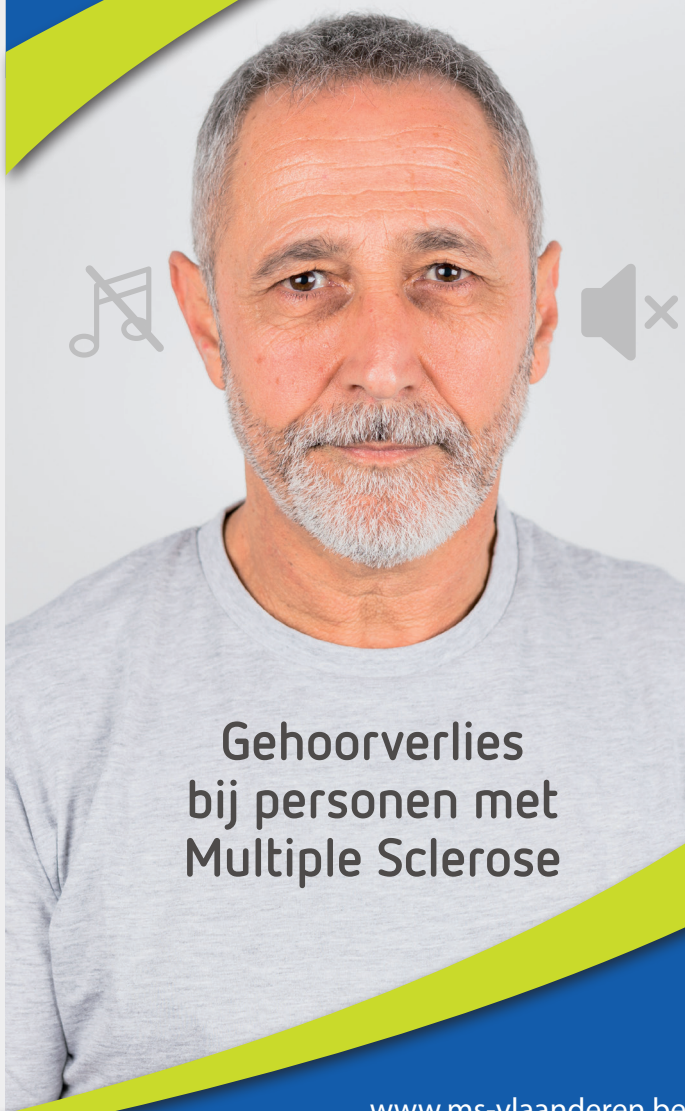

Gehoorverlies bij personen met Multiple Sclerose

www.ms-vlaanderen.be

Multiple Sclerose: beschrijving, incidentie en prevalentie

Multiple Sclerose wordt gezien als een ziekte van het centraal zenuwstelsel die verantwoordelijk is voor neurale schade. De symptomen worden doorgaans zichtbaar rond de leeftijd van 29 jaar. De ziekte zorgt voor aanvallen in verschillende systemen en uit zich heel variabel. Het prevalentiecijfer voor MS in België ligt op 80 à 90 personen per 100.000 inwoners. Jaarlijks worden er daarenboven zo'n 485 nieuwe personen gediagnosticeerd met MS. (Bartholomé; Hellman, Steiner, & Mosberg-Galili R, 2011).

Multpile Sclerose en gehoorverlies

MS start doorgaans met een klinisch geïsoleerd syndroom (KGS). Dit kan een aantasting van de oogzenuw zijn, van de hersenstam of een gedeeltelijke ontsteking van het ruggenmerg bij jongvolwassenen. Gehoorverlies, gezichtsverlamming, spasmen en zenuwpijn zijn echter minder vaak voorkomend en vormen een uitdaging voor de onderzoeker. Gehoorverlies kan optreden als een KGS, maar vaak is er een compleet herstel van het gehoor. Een eenduidige relatie aantonen tussen MS en herstel van het veroorzaakte gehoorverlies is echter moeilijk aangezien er geen typisch patroon is (Barbosa Leite, Barbosa Leite, de Araujo Melo, Ferreira Vasconcelos, & de Papais Alvarenga, 2014; Hellman, Steiner, & Mosberg-Galili R, 2011).Algemeen gesteld is plots gehoorverlies bij MS eerder een uitzondering of van voorbijgaande aard. Plots gehoorverlies wordt beschreven als een vermindering van het gehoor van ten minste 30 decibel in drie opeenvolgende frequenties (bijvoorbeeld in de hoge frequenties: 4000, 6000 en 8000 hertz) en dit binnen een periode van 72 uur. De slechthorendheid van personen met MS zou het gevolg zijn van een centraal auditieve stoornis; een beschadiging van de auditieve paden in de hersenstam of de gehoorzenuw. De presentatie van gehoorverlies is echter zeer uiteenlopend. Het is belangrijk om steeds uitgebreid te onderzoeken of het gehoorverlies niets te maken heeft met andere aandoeningen dan MS zoals diabetes, de ziekte van Ménière, medicijnen die schadelijk zijn voor het gehoor, … (Barbosa Leite, Barbosa Leite, de Araujo Melo, Ferreira Vasconcelos, & de Papais Alvarenga, 2014; Forton, 2018; Hellman, Steiner, & Mosberg-Galili R, 2011).

Het tijdelijke karakter van het gehoorverlies

Het tijdelijke karakter van het gehoorverlies kan volgens de onderzoekers te maken hebben met het feit dat de symptomen van MS doorheen de tijd erg kunnen variëren of met het gebruik van medicatie (corticosteroïden) om de MS-gerelateerde klachten te bestrijden. Hoewel heel wat verschillende onderzoeken aangeven dat het belangrijk is om symptomen zoals gehoorverlies en tinnitus te herkennen bij personen met MS, wordt het belang hiervan onderschat. Dit is mogelijks te wijten aan de tijdelijke aard van het gehoorverlies. Het herkennen van gehoorverlies en tinnitus als symptoom van MS verkleint het risico op een foute diagnose en kan vroege interventie mogelijk maken.

(Jerger, Oliver, Chmiel, & Riviera, 2009).

Signalen van gehoorverlies (Ziekenfonds, 2017; OogvoorOren, 2017)

Een waarschuwingsteken dat uw gehoor achteruitgaat is de waarneming dat je geluiden wel nog hoort, maar niet altijd meer verstaat. Dit vooral wanneer mensen door elkaar praten of er veel achtergrondlawaai is.

Andere signalen kunnen zijn:

- Telefoneren wordt moeilijker.
- Mensen lijken onduidelijker te praten.
- De radio en TV moeten steeds luider staan.
- Vrienden en familie geven aan dat je vaak om herhaling vraagt en/of luider spreekt.
- U let op de mond van de spreker om het gesprek beter te kunnen volgen.
- U kunt mensen niet meer goed verstaan die stil praten of achter u staan.

Tips bij gehoorproblemen (InfoNu, 2019)

- Doe niet alsof je het begrepen hebt, maar vraag om herhaling.
- Vraag niet om luider te spreken, maar duidelijker en trager.
- Verberg je gehoorverlies niet, zo kunnen mensen er rekening mee houden.

Verminderd gehoor: wat nu? (Stichting Hoormij, sd; InfoNu, 2019)

1. Breng een bezoek aan de huisarts

De huisarts stelt een aantal gerichte vragen en onderzoekt of er op medisch gebied een verklaring is, dit gebeurt door middel van een otoscopie waarbij de arts de gehoorgang, het trommelvlies en het middenoor inspecteert.

2. Ga, indien nodig, langs bij de NKO-arts.

Dit is een specialist op het gebied van neus-, keel- en oorafwijkingen. De arts informeert naar het ontstaan en verloop van je klachten en onderzoekt je gehoor aan de hand van een gehooronderzoek. Op deze manier wordt vastgesteld of u effectief een gehoorverlies hebt en om welk gehoorverlies het gaat.

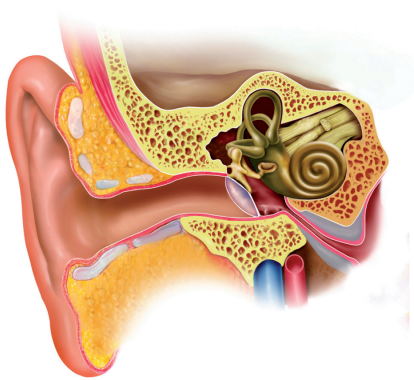

Foto: *Anatomie van het oor (Zarowski, 2019).*

Indien de testresultaten afwijkend zijn, bespreekt u het verdere beleid met de NKO-arts. Dit kan gaan van een hoortoestel tot een operatieve ingreep.

3. Indien de NKO-arts aangeeft dat een hoortoestel voor u zinvol zou zijn, krijgt u een voorschrift en wordt u doorverwezen naar een audicien.

De audicien geeft u de nodige informatie met betrekking tot het aanbod van hoortoestellen, advies over het gebruik van een hoortoestel rekening houdend met uw diagnose, en de kostprijs. U krijgt vervolgens de kans om gedurende een aantal weken hoorapparaten vrijblijvend uit te proberen, zodat u voldoende de tijd hebt om te wennen aan de nieuwe geluiden.